

SÉNAT DE BELGIQUE

SÉANCE DU 20 DÉCEMBRE 1938.

Projet de loi réglant les dispositions générales relatives à l'organisation de la défense active du territoire contre le péril aérien.

EXPOSÉ DES MOTIFS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le développement de l'aviation a profondément modifié le caractère habituel de la guerre.

Alors que les hostilités se limitaient autrefois aux fronts de contact des armées, elles s'étendent, à présent, à tout le pays en guerre, et cela dès le début d'un conflit.

Des centaines d'appareils de bombardement sont aujourd'hui prêts à déverser inopinément des milliers de tonnes d'explosifs sur tout le territoire attaqué.

Nous assistons donc à une complète évolution en matière d'opérations militaires et il est certain que toute organisation défensive du territoire serait vaine si elle ne tenait pas compte des possibilités d'action des Armées de l'Air.

Nous n'avons pas besoin de dire que nul, dans notre pays, ne préconise le bombardement des populations civiles. Malheureusement, il n'est pas douteux que, dans un conflit européen entre grandes puissances, cette forme nouvelle de la guerre soit utilisée si une des nations belligérantes estime pou-

BELGISCHE SENAAAT

VERGADERING VAN 20 DECEMBER 1938.

Ontwerp van wet houdende regeling van de algemeene bepalingen betreffende de inrichting van de actieve verdediging van het grondgebied tegen het luchtgevaar.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

De ontwikkeling van het vliegwezen heeft de gewone wijze van oorlogvoeren grootelijks gewijzigd.

Vroeger beperkten de vijandelijkheden zich tot de contactfronten van de Legers, terwijl ze zich thans uitstrekken — en zulks van af het begin van een conflict — tot het gansche oorlogvoerend land.

Honderden bombardementsvliegtuigen houden zich thans paraat om onverwachts duizenden ton springstoffen op het gansche aangevallen grondgebied neer te storten.

Wij beleven dus een volledige evolutie inzake krijgsv verrichtingen en, gewis, zou alle defensieve inrichting van het grondgebied vruchteloos zijn indien ze geen rekening hield met de actiemogelijkheden der Luchtlegers.

Wij hoeven niet te zeggen dat niemand in ons land het bombardeeren van de burgerlijke bevolkingen aanprijst. Ongelukkig genoeg lijdt het geen twijfel dat deze nieuwe vorm van oorlog, bij een Europeesch conflict tusschen groote mogendheden, zal worden aangewend indien een der

voir ainsi briser la volonté de résistance de l'adversaire. Toutes les autorités militaires sont d'accord sur ce point. La formule de la guerre intégrale sert d'ailleurs de doctrine dans l'enseignement militaire de plusieurs grands pays et les guerres en cours nous donnent, à faible échelle, une idée de ce que pourrait être une conflagration générale.

Il est donc indispensable que l'on comprenne que c'est la population civile qui peut devenir l'objectif principal d'une attaque aérienne de grande envergure.

Les résultats d'une telle attaque sur les centres vitaux du pays ne peuvent être évalués avec précision, mais il est clair qu'ils pourraient impressionner l'opinion publique au point de devenir décisifs.

Il est donc urgent d'examiner ce qu'il y a lieu de faire, en plus des mesures déjà prises ou en cours à l'intervention du Commissariat Général de la Protection passive, pour jeter les bases d'une défense *active* contre le danger aérien.

* * *

La défense active doit, en cas d'agression aérienne, permettre d'intervenir, *dès la première heure*, avec toute une série d'armements. Ceux-ci, suivant leur nature, agissent en action aérienne ou antiaérienne.

L'action aérienne est mobile et s'exerce dans les airs. Elle oppose l'avion à l'avion et repose sur l'emploi d'une aviation de chasse manœuvrière et audacieuse.

L'action antiaérienne est fixe. Elle oppose à l'aviation ennemie un ensemble d'armes et d'engins liés au sol, l'arme antiaérienne principale étant le canon.

L'action aérienne et l'action antiaé-

oorlogvoerende naties op die wijze den wil tot weerstand van den tegenstrever denkt te kunnen breken. Al de militaire overheden zijn het op dit punt eens. De formule van den integralen oorlog geldt trouwens als leer in het militair onderwijs van verscheidene groote landen, en de thans gevoerde oorlogen geven ons, op kleine schaal, een idee van hetgeen een algemeen wapenconflict zou kunnen beteekenen.

Het is dus onontbeerlijk dat men begripe dat het de burgerlijke bevolking is die het hoofddoel kan worden van een luchtaanval op groote schaal.

De uitslagen van een dergelijken aanval op de levenscentra van het land kunnen niet met juistheid worden geraamd, doch het spreekt vanzelf dat ze de publieke opinie zoodanig zouden kunnen aangrijpen dat ze tot een beslissing leiden.

Het is derhalve dringend noodzakelijk te onderzoeken wat er — buiten de door toedoen van het Algemeen Commissariaat voor de Passieve Bescherming reeds getroffen of thans overwogen maatregelen, — dient gedaan om de grondslagen te leggen van een *actieve* verdediging tegen het luchtgevaar.

* * *

De actieve verdediging moet toelaten in geval van luchtaanval, *terstond* in te grijpen met een gansche reeks wapeningen. Volgens hunnen aard worden deze aangewend voor luchtactie of voor luchtafweeractie.

De luchtactie is mobiel en wordt gevoerd in de lucht. Ze stelt het vliegtuig tegenover het vliegtuig en steunt op het gebruik van manœuvrerende en stoutmoedige jachtvliegtuigen.

De luchtafweeractie is vast. Ze stelt, tegenover de vijandelijke vliegtuigen, een complex van op den grond opgestelde wapens en tuigen; het voornameste luchtafweerpapen is het kanon.

De luchtactie en de luchtafweeractie

rienne doivent conjuguer leurs efforts et se compléter. En pratique, le problème consiste à déterminer la part judicieuse à faire à chacune, compte tenu des enseignements que nous pouvons tirer des guerres d'Espagne et d'Extrême-Orient, les moyens à mettre en œuvre constituant un ensemble indivisible sous peine d'en compromettre le rendement.

Une étude concernant l'organisation de la défense aérienne active du Territoire a été effectuée. Elle a amené le Gouvernement à conclure à la nécessité d'acquérir un ensemble de matériels comprenant de nouveaux groupes d'aviation de chasse de jour et de nuit (action aérienne), des groupes d'artillerie, des sections de canons automatiques de petit calibre, des groupes de projecteurs, renforçant des groupes de projecteurs existants et des sections de ballons de protection (action anti-aérienne).

La réalisation de ce programme conduirait à une dépense de 1,200 millions de francs environ, au titre du budget extraordinaire.

Il y aurait lieu de prévoir aussi l'inscription au budget ordinaire d'une somme annuelle d'entretien qui atteindra 75 millions environ au moment où la réalisation du programme sera achevée.

Mais comme il ne serait pas possible — même si l'on disposait de l'intégralité de la somme de 1,200 millions — d'obtenir des livraisons de matériel à une cadence assez rapide pour pouvoir engager immédiatement tous les crédits, il va sans dire que le programme auquel je viens de faire allusion ne constitue qu'une solution vers laquelle il faut tendre progressivement en tenant compte des possibilités de fabrication, d'acquisition et de financement.

Il serait cependant très souhaitable de pouvoir, dès le début, disposer de

moeten elkaars pogingen steunen en aanvullen. In de practijk bestaat het vraagstuk erin op oordeelkundige wijze het aan iedere actie te geven aandeel in de opdracht te bepalen op grond van de lessen welke wij kunnen trekken uit de oorlogen in Spanje en in 't verre Oosten, daar de aan te wenden middelen een geheel uitmaken dat niet mag verbrokkeld worden zoo men het rendement ervan niet wil verminderen.

De kwestie betreffende de organisatie van de actieve luchtverdediging van het Grondgebied werd bestudeerd. Deze studie heeft de Regeering er toe geleid te besluiten dat het noodzakelijk is een complex van materieel aan te koopen, omvattende : nieuwe groepen jachtvliegtuigen voor dag- en nachtvluchten (luchtactie), artilleriegroepen, secties automatische kanonnen van klein kaliber, groepen zoeklichten tot versterking van de bestaande zoeklichtengroepen en secties beschermingsballons (luchtafweeractie).

De verwezenlijking van dit programma zou eene uitgave vergen van ongeveer 1,200 miljoen frank, op de buitengewone begrooting.

Op de gewone begrooting zou eveneens de inschrijving dienen voorzien van een jaarlijksche som voor onderhoud, welke ongeveer 75 miljoen zou bereiken op het oogenblik dat het programma geheel zal uitgewerkt zijn.

Doch, aangezien het niet mogelijk zou zijn — zelfs zoo men over de gansche som van 1,200 miljoen beschikte — leveranties van materieel te bekomen in een voldoende snel tempo om al de kredieten onmiddellijk te kunnen aanwenden, spreekt het vanzelf dat het programma, dat ik zooeven bedoelde, slechts een oplossing is welke geleidelijk dient nagestreefd met inachtneming van de mogelijkheden inzake fabricage, aankoop en financiering.

Het ware echter zeer wenschelijk van den beginne af over al de kredieten

la totalité des crédits, et cela pour les raisons suivantes :

1° l'opinion publique, qui s'inquiète d'une situation internationale très troublée, comprend la nécessité de faire les sacrifices que réclame sa sécurité;

2° ces crédits permettraient d'établir un vaste programme de constructions qui donneraient à de nombreux industriels et à un grand nombre d'ouvriers du travail assuré pendant plusieurs années à des conditions financières favorables pour l'Etat.

Une tranche initiale d'environ 600 millions permettrait d'en réaliser une première partie. Cette somme devrait donc, dans tous les cas, être accordée initialement.

* * *

Il y a lieu d'examiner comment le personnel nécessaire au service de ces nouveaux matériels pourrait être recruté.

La création de nouvelles unités d'aviation ne soulèverait guère de difficultés, la question se réduisant à former de nouvelles escadrilles actives dans le cadre de l'Aéronautique Militaire. Je ne parlerai donc plus de l'Aviation.

On ne pourrait procéder de même pour les unités de la défense anti-aérienne (artillerie, projecteurs et ballons de protection). Je vais en donner les raisons et dirai ensuite quelle est la solution du problème.

Notre défense antiaérienne est actuellement constituée par un ensemble d'unités groupées en deux régiments formant ce qu'on appelle « la Défense Terrestre contre Aéronefs » (D.T.C.A.). Une première idée serait d'augmenter tout simplement l'importance de la

te kunnen beschikken en zulks om de volgende redenen :

1° de publieke opinie, die zich verontrust over een zeer troebelen internationalen toestand, ziet de noodzakelijkheid in om de offers te brengen welke door 's lands veiligheid worden gevegd;

2° deze kredieten zouden toelaten een uitgebreid programma van constructies op te maken dat, onder voor den Staat gunstige financiële voorwaarden, gedurende verscheidene jaren werk zou verzekeren aan talrijke industrieelen en aan een groot aantal werklieden.

Een aanvankelijk kredietgedeelte van ongeveer 600 miljoen frank zou toelaten een eerste deel van dit programma te verwezenlijken. Deze som zou dus, in alle geval van den beginne af moeten worden verleend.

* * *

Er dient nagegaan hoe het personeel, noodig voor de bediening van dit nieuw materieel, zou kunnen worden gerecruteerd.

De oprichting van nieuwe vliegdiensenheden zou niet veel moeilijkheden medebrengen, daar de kwestie zich beperkt tot het vormen van nieuwe actieve eskadrils in het kader van de Militaire Luchtvaart. Ik zal dus niet meer over het Vliegwezen spreken.

Er zou niet op dezelfde wijze kunnen worden te werk gegaan voor de luchtafweereenheden (artillerie, zoeklichten en beschermingsballons). Ik zal de redenen daarvan opgeven en vervolgens zeggen welke de oplossing van het vraagstuk is.

Onze luchtafweer bestaat thans uit een complex van eenheden die in twee regimenten gegroepeerd zijn en de zoogenoemde « Grondverdediging tegen Luchtvaartuigen » uitmaken. Een eerste idee zou er toe strekken de belangrijkheid van de Grondverdedi-

D.T.C.A. Cette solution doit être rejetée parce que les effectifs de la D.T.C.A. sont, comme ceux de tous les autres corps de l'Armée, soumis aux dispositions de la loi sur la milice, le recrutement et les obligations militaires. La D.T.C.A. ne peut, par conséquent, entrer en campagne avec tous ses moyens de combat qu'après la promulgation d'un état d'exception lui ouvrant le droit de se mobiliser. Or, la mobilisation de l'armée, ou même simplement sa mise sur le pied de paix renforcé, réclame des délais. La décision de mobiliser a, par ailleurs, une si grande répercussion sur la vie publique et sur les relations internationales qu'elle risque d'être prise très tard, sinon même trop tard, eu égard à la soudaineté d'une agression aérienne inopinée.

Ce serait donc commettre une grave erreur que de faire dépendre de la mobilisation régulière de l'armée l'entrée en action d'unités dont le rôle serait précisément de contrecarrer les agressions aériennes qu'un adversaire déclaré, ou non encore déclaré, pourrait être tenté de déclencher par surprise pour paralyser cette mobilisation.

Les unités chargées de la défense antiaérienne des centres vitaux de l'intérieur devront donc nécessairement être toujours en état d'agir dans de courts délais, sur simple avis d'avoir à gagner leurs positions de combat. Il nous reste à dire comment pourrait être réalisé ce système de défense qui devrait être constamment prêt à entrer en activité en *période de paix menacée*, sans que sa mise en place soit subordonnée à une décision gouvernementale retentissante et lourde de conséquences.

* * *

ging tegen Luchtvaartuigen eenvoudig te vergrooten. Deze oplossing dient verworpen omdat het effectief der Grondverdediging tegen Luchtvaartuigen, evenals dat van al de andere Legerkorpsen onderworpen is aan de bepalingen van de wet op de militie, de werving en de dienstverplichtingen. Bijgevolg kan de Grondverdediging tegen Luchtvaartuigen eerst met al hare middelen te velde trekken nadat er een uitzonderingstoestand, die haar het recht tot mobiliseeren geeft, is afgekondigd. Welnu, er is tijd noodig om het leger te mobiliseeren of zelfs om het eenvoudig op versterkten vredevoet te brengen. De beslissing tot mobiliseeren heeft, trouwens, een zoo grooten terugslag op het openbaar leven en op de internationale betrekkingen dat er kans bestaat dat ze zeer laat en, gelet op de snelheid van een onverhoedschen luchtaanval, zelfs te laat worde getroffen.

Het ware dus een grove vergissing de zaak derwijze te regelen dat de regelmatige mobilisatie van het leger noodig weze tot het in werking treden van eenheden die juist tot taak zouden hebben de luchtaanvallen tegen te werken, welke aanvallen een openlijke of nog niet openlijke vijand mochte voornemens zijn bij verrassing uit te voeren om deze mobilisatie te verlammen.

De eenheden, belast met de luchtverdediging van de levenscentra in het binnenland, moeten dus, noodzakelijk, altijd in staat zijn binnen een korten tijd te ageeren, bij het eenvoudig bericht dat zij hunne gevechtsstellingen moeten bezetten. Er blijft ons nog over te zeggen hoe dit verdedigingsstelsel dat altijd gereed zou moeten zijn om *in tijd van bedreigden vrede* in werking te treden, zou kunnen worden verwezenlijkt, zonder dat de opstelling ervan ondergeschikt weze aan eene gouvernementele beslissing welke opzien baart en zware gevolgen heeft.

* * *

Il serait institué une garde territoriale antiaérienne chargée d'assurer le service des armes et des engins antiaériens affectés à la défense des villes et des établissements d'intérêt public. Cette garde se différencierait de la D. T. C. A. sur les points suivants : elle serait constamment et rapidement mobilisable grâce à un recrutement local. Ses membres ne seraient astreints ni à l'encasernement ni à un entraînement quotidien. Elle devrait son existence aux crédits portés à son intention dans les budgets de l'Etat, certaines contributions peu considérables étant imposées, dans des formes à déterminer, aux communes et aux particuliers bénéficiaires de la défense antiaérienne.

On ne peut se dissimuler que la création d'un tel corps territorial pose des problèmes difficiles à résoudre dans un pays où le recrutement de l'armée est basé sur le principe du service général. Aussi ne trouverions-nous, en restant dans le cadre de la législation existante qui définit très strictement les obligations militaires, aucune possibilité d'aboutir. Il faudra donc recourir à de nouvelles dispositions législatives et doter la Garde Territoriale Antiaérienne d'un statut particulier spécifiant que les unités de ce corps ne seraient ni casernées ni astreintes à un entraînement journalier, mais qu'il pourrait leur être enjoint, à tout moment, de se rassembler à leurs positions de combat.

Les caractéristiques que nous avons esquissées ci-dessus de la Garde Territoriale Antiaérienne évoquent celles

Er zou een territoriale wacht voor luchtafweer worden opgericht, welke ermede belast zou zijn de bediening van de luchtafweerwapens en -tuigen, bestemd voor de verdediging der steden en der inrichtingen van openbaar nut, te verzekeren. Deze wacht zou van de Grondverdediging tegen Luchtvaartuigen verschillen op de navolgende punten : ze zou te allen tijde en vlug gemobiliseerd kunnen worden, dank zij een plaatselijke werving. Hare leden zouden noch aan de kazerneering noch aan een dagelijksche training onderworpen zijn. Ze zou haar bestaan te danken hebben aan de daartoe in de begrootingen van den Staat ingeschreven kredieten, terwijl sommige weinig aanzienlijke bijdragen, in vast te stellen vormen, zouden worden opgelegd aan de gemeenten en de particulieren die de voordeelen van den luchtafweer genieten.

Men kan het zich niet ontveinzen dat de oprichting van een dergelijke Territoriale Wacht vraagstukken doet oprijzen welke moeilijk opgelost kunnen worden in een land waar de werving van het leger gesteund is op het principe van den algemeenen dienstplicht. Binnen het kader van de bestaande wetgeving, waarbij de militaire verplichtingen zeer strikt worden bepaald, zouden wij dan ook hoege-naamd geen mogelijkheid vinden om tot een goeden uitslag te geraken. Men zal dus zijn toevlucht moeten nemen tot nieuwe wetsbepalingen en aan de Territoriale Wacht voor Luchtafweer een bijzonder statuut moeten schenken, waarbij bepaald wordt dat de eenheden van dat Korps noch gekazerneerd noch aan een dagelijksche training onderworpen zouden zijn, doch dat er hun, ieder oogenblik, bevolen zou kunnen worden zich in hunne gevechtsstellingen te verzamelen.

De hiervoren geschetste kenmerken der Territoriale Wacht voor Luchtafweer doen terugdenken aan die van

de l'ancienne Garde-Civique, à cette réserve près que la Garde Territoriale ne serait recrutée qu'à concurrence de besoins réels qui peuvent être chiffrés, tandis que le recrutement de l'ancienne Garde-Civique avait un caractère d'universalité.

La Garde Territoriale Antiaérienne serait donc une forme rajeunie, répondant à des exigences militaires particulières de notre époque, de l'ancienne Garde-Civique, puisant dans l'article 122 de notre Charte fondamentale sa légitimité constitutionnelle pour le cas où il serait nécessaire de répondre à des objections tendant à la faire passer pour une institution ne cadrant pas avec notre état politique. Mais la Garde Territoriale Antiaérienne étant ainsi légitimée en tant qu'institution, il devrait être précisé que l'analogie entre les deux Gardes s'arrêterait là, la Garde Territoriale Antiaérienne devant être pourvue d'une organisation débarrassée de toutes les dispositions qui affaiblissaient la valeur militaire de la Garde-Civique.

Le caractère de la Garde-Civique était communal. La Garde Territoriale Antiaérienne, par contre, aurait un caractère général et strictement militaire imposé par sa mission même. Ainsi serait rendue impossible toute discussion portant sur le point de savoir si la Garde pourrait légalement être appelée à servir en campagne, c'est-à-dire hors des localités où ses unités auraient été recrutées, question qui provoqua, en 1914, les fâcheuses controverses que l'on sait. Mais l'application du recrutement local et la mission même dévolue à ces unités — au moins tant que leur ville de recrutement ne serait pas directement menacée d'occupation ennemie — leur conférerait cependant, dans une certaine mesure, le caractère d'une troupe

de gewezen Burgerwacht, behalve dat de Territoriale Wacht slechts gerecruteerd zou worden tot beloop van wezenlijke behoeften welke in cijfers kunnen worden uitgedrukt, terwijl de recruteering van de gewezen Burgerwacht een universeel karakter had.

De Territoriale Wacht voor Luchtafweer zou dus een verjongde vorm van de gewezen Burgerwacht zijn, welke vorm zou beantwoorden aan de bijzondere militaire vereischten van onzen tijd en welke hare wettigheid uit artikel 122 onzer Grondwet zou putten; zulks weze gezegd voor het geval dat het noodig mochte zijn te antwoorden op tegenwerpingen welke er toe zouden strekken deze wacht te doen doorgaan voor eene instelling welke niet overeenkomt met onzen politieken staat. Doch, wijl de Territoriale Wacht voor Luchtafweer aldus gewettigd is als instelling, zou er nauwkeurig moeten bepaald worden dat de analogie tusschen de twee Wachten dáár zou eindigen, vermits de Territoriale Wacht voor Luchtafweer eene organisatie moet bekomen welke vrij blijft van al de bepalingen die de militaire waarde van de Burgerwacht verzwakten.

De Burgerwacht was een gemeentelijke instelling. De Territoriale Wacht voor Luchtafweer, daarentegen, zou een door hare opdracht zelve opgelegd algemeen en strikt militair karakter hebben. Aldus zou alle discussie onmogelijk gemaakt worden nopens de vraag of de Wacht wettelijk zou mogen opgeroepen worden om te velde te dienen, 't is te zeggen buiten de gemeenten waar hare eenheden zouden aangeworven zijn, welke kwestie in 1914 tot de gekende spijtige geschillen aanleiding gaf. Doch de toepassing van de lokale recruteering en de opdracht zelve van deze eenheden — ten minste zoolang de stad waar zij werden aangeworven niet rechtstreeks met vijandelijke bezetting mochte worden bedreigd — zou hen nochtans in

d'intérêt communal. Cette particularité serait de nature à assurer à la Garde Territoriale la sollicitude des villes.

Il résulte d'une première estimation, que l'effectif total de la Garde Territoriale Antiaérienne atteindrait environ 15,000 hommes. C'est dire qu'il ne serait que le tiers de celui de la Garde-Civique active, qui comptait, en 1908, un peu plus de 46,000 hommes.

Des projets de loi basés sur les considérations qui précèdent ont été élaborés. Mais le Gouvernement estime que les circonstances exigent que l'organisation de la défense du territoire contre les attaques aériennes soit entreprise sur le champ, sans attendre les résultats d'une discussion approfondie des modalités de réalisation du système projeté. En conséquence, il a l'honneur de soumettre au Parlement un projet de loi consacrant le principe des mesures envisagées et déterminant un crédit provisoire qui ne pourra être dépassé sans disposition législative nouvelle.

* * *

D'autre part, la question de la protection passive des populations contre le danger aérien doit être réglée plus complètement qu'elle ne l'est actuellement. Le Gouvernement est décidé à résoudre ce problème. Il propose à ce sujet une solution immédiate analogue à celle qui est exposée ci-dessus pour la défense antiaérienne active.

Le Ministre de la Défense Nationale,

zekere mate, doen aanzien als een troep van gemeentelijk belang. Deze eigenaardigheid zou tot gevolg hebben dat de steden zich om de Territoriale Wacht zouden bezorgd maken.

Uit een eerste raming blijkt dat de Territoriale Wacht voor Luchtafweer een totale getalsterkte van ongeveer 15,000 man zou bereiken. Ze zou dus slechts het derde zijn van de getalsterkte der actieve Burgerwacht die in 1908 iets meer dan 46,000 man bedroeg.

Er werden ontwerpen van wet voorbereid welke op vorenstaande beschouwingen gesteund zijn. Doch de Regeering oordeelt dat de omstandigheden vereischen dat de organisatie van de verdediging van het grondgebied tegen de luchtaanvallen dadelijk worde aangevat, zonder te wachten op de uitslagen van een grondige bespreking over de modaliteiten van het ontworpen stelsel. Dientengevolge heeft ze de eer aan het Parlement een ontwerp van wet voor te leggen, waarbij het principe der onder de oogen geziene maatregelen wordt aangenomen en waarbij er een voorloopig krediet wordt vastgesteld dat zonder nieuwe wetsbepaling niet zal mogen worden overtroffen.

* * *

Buitendien moet het vraagstuk van de passieve bescherming der bevolking tegen het luchtgevaar meer volledig geregeld worden dan ze het thans is. De Regeering is besloten dit vraagstuk op te lossen. Zij stelt dienaangaande eene onmiddellijke oplossing voor in den aard van die welke hooger voor den actieven luchtafweerdienst wordt uiteengezet.

De Minister van Landsverdediging,

H. DENIS.

Projet de loi réglant les dispositions générales relatives à l'organisation de la défense active du territoire contre le péril aérien.

Ontwerp van wet houdende regeling van de algemeene bepalingen betreffende de inrichting van de actieve verdediging van het grondgebied tegen het luchtgevaar.

Léopold III,

ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir, SALUT!

Sur la proposition de Notre Conseil des Ministres,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Le projet de loi dont la teneur suit sera présenté en Notre Nom, aux Chambres législatives, par Notre Ministre de la Défense Nationale :

ARTICLE PREMIER.

Le Gouvernement est autorisé à prendre toutes mesures nécessaires à l'organisation et à la réalisation de la Défense Active et de la Protection Passive contre les attaques aériennes.

ART. 2.

Les mesures prévues à l'article premier ne pourront, pour un premier stade de réalisation, entraîner des dépenses supérieures à 600 millions de francs.

ART. 3.

Pour la fin avril 1939, le Gouvernement fera, devant les Chambres légis-

Leopold III,

KONING DER BELGEN,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL!

Op de voordracht van Onzen Ministerraad,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Het ontwerp van wet waarvan de tekst volgt, zal in Onzen Naam, door Onzen Minister van Landsverdediging bij de Wetgevende Kamers worden ingediend :

EERSTE ARTIKEL.

De Regeering wordt er toe gemachtigd alle maatregelen te treffen welke noodig zijn tot de inrichting en de verwezenlijking van de Actieve verdediging en van de Passieve bescherming tegen luchtaanvallen.

ART. 2.

De bij het artikel één voorziene maatregelen mogen, voor het eerste stadium van verwezenlijking, niet meer dan 600 miljoen frank uitgaven medebrengen.

ART. 3.

Tegen einde April 1939 zal de Regeering voor de Wetgevende Ka-

latives, un exposé des mesures prises et des résultats acquis dans les deux domaines.

Donné à Bruxelles, le 20 décembre 1938.

mers een uiteenzetting doen van de in beide domeinen getroffen maatregelen en bekomen uitslagen.

Gegeven te Brussel, den 20ⁿ December 1938.

LEOPOLD.

Par le Roi :

*Le Premier Ministre,
Ministre des Affaires Etrangères
et du Commerce extérieur,*

Van 's Konings wege :

*De Eerste Minister,
Minister van Buitenlandsche Zaken
en Buitenlandschen Handel,*

P.-H. SPAAK.

*Le Ministre de la Défense Nationale, | De Minister van Landsverdediging,
H. DENIS.*